

ZWYCZAJE I KLAUZULE
(OPINIE)
W POLSKIM
HANDLU MORSKIM

BIULETYN NR 3

1. Czy załadowca /frachtujący/ odpowiedzialny jest za prawidłowe zasztatowanie, załadunek i umocowanie ładunku wewnątrz statku przy przewozie towaru na warunkach konosamentowych f.i.o.-----

Przy klauzuli f.i.o. statek nie ponosi kosztu załadowania ani wyładowania ładunku zaś przy klauzuli f.i.o. and stowed nie jest zobowiązany również do rozmieszczenia i umocowania ładunku; te ostatnie czynności dokonywane są jednakże w/g wskazówek kapitana statku, a koszt ich ciąży na załadowcy.

2. Wyjaśnienie instytucji "delivery order" ..

Wedle przepisów polskich poszczególne dokumenty na okaziciela i dokumenty przenoszalne przez indos są wyczerpująco określone. W odniesieniu do "delivery order" przepisu takiego nie ma. Nie znaczy to, by powszechnie przyjęte zwyczaje międzynarodowe nie mogły w powyższej materii mieć zastosowania, gdyż one są źródłem prawa w przypadkach nieuregulowanych prawem pisanim. Można by więc uznać dopuszczalność "delivery order" w formie dokumentu na okaziciela lub dokumentu na zlecenie, lecz jedynie wówczas gdyby było stwierdzone, że instytucja ta jest stosowana powszechnie w stosunkach morskich i co do niej wytworzył się powszechnie przyjęty zwyczaj.

4. Odpowiedzialność za skutki /przeładunek pośredni zamiast bezpośredniego, składowe/ opóźnionego nadejścia statku gdy warunkami konosamentu przewoźnik zwolniony jest od takiej odpowiedzialności, a między nim a załadowcą istnieje oddzielna umowa w formie booking - note.-----

W przypadku niedotrzymania określonego w booking - note lub innej umowie terminu podstawienia statku liniowego, armator

odpowiada za skutki opóźnionego nadejścia lub nienadejścia statku wogóle za wyjątkiem przypadków, w których prawo zwalnia go od takiej odpowiedzialności.

5. Kto ponosi koszty sztauerki sztuk ciężkich przy dostawie f.o.b. - załadowca, odbiorca czy też właściciel towaru.

Według Incoterm'ów przez f.o.b. rozumie się dostarczenie towaru do burty statku. Porozumienia stron przy kontraktach sprzedaży f.o.b. co do kosztów sztauerki nie mogą mieć wpływu na prawa i interesy armatora. Ponieważ jednak w niektórych krajach, które nie respektują Incoterm'ów określenie f.o.b. jest rozmaicie rozumiane nawet w tym kierunku, że załadowca ponosi koszty sztauerki wskazane jest, by w kontraktach sprzedaży f.o.b. zamieszczano klauzule, iż sprzedawca nie ponosi kosztów sztauerki. Nie rozwiąże to kwestii uprawnienia armatora do pobierania odrębnych opłat za sztauerkę sztuk ciężkich, gdyż sprawa ta należy do umowy transportowej.

6. Ponoszenie dodatku świątecznego od pracy na lądzie przy statkach liniowych ładujących "as fast as ship can".

Przy przewidzianym w konosamencie za/wyładunku w dni świąteczne na żądanie armatora koszty pracy na lądzie przy istnieniu klauzuli "as fast as ship can sundays and holidays included" pokrywa wysyłający /załadowca/ wzgl. odbiorca. Celem uniknięcia ponoszenia tych kosztów należy wyraźnie zastrzec się w booking - note przy bukowaniu towaru.

7. Określenie miejsca wydania załadowcy konosamentu przez przewoźnika, kapitana statku lub agenta przewoźnika.

Miejszem wydania załadowcy konosamentu jest port załadowczy a nie biuro w siedzibie głównej przewoźnika.

8. Czy przeładowca jest obowiązany do ponoszenia kosztów zatrudnienia przedsiębiorstwa kontrolnego, gdy spedytor zleci kontrolę opakowania uszkodzonego przy przeładunku a następnie naprawionego przez przeładowcę.

Zarząd Portu w przypadku uszkodzenia przez niego przeładowywanego towaru i/lub jego opakowania, ponosi koszty ekspertyzy stanowiącej normalne następstwo uszkodzenia.

10. Czy istnieje zwyczaj w portach polskich pozwalający sprzedawcy odmówić odbiorcy zagranicznemu dodatkowego cełu, wzmocnienia opakowania, przepakowania i t.p. w przypadkach kiedy wykonanie tych czynności opóźnia realizację akredytywy.

W interesie polskiego eksportu leży uwzględnianie życzeń odbiorcy w możliwie najszerszym zakresie. Rozumie się, że te zarządzenia nadeszłe przed wykonaniem kontraktu przez sprzedawcę t.j. przy f.o.b. przed oddaniem towaru statkowi wymagają zgody sprzedawcy, której spedytor winien zasięgnąć. Jeżeli sprzedawca nie podnosi zastrzeżeń ani co do tych czynności ani z punktu widzenia ważności akredytywy spedytor powinien wykonać zlecenie odbiorcy, oczywiście na jego koszt.

10. Czy można wprowadzić praktykę inkasowania należnych nam kwot z tytułu wystawienia konosamentu przy transakcjach f.o.b. przez maklerów i armatorów.

Nie ma podstaw do inkasowania kwot należnych z tytułu wystawiania konosamentu przy transakcjach f.o.b. poprzez maklerów i armatorów.

11. Kiedy powinien statek złożyć zastrzeżenia co do ładunku.

Statek powinien zgłaszać załadowcy uwagi i zastrzeżenia odnośnie przyjmowanego towaru w trakcie jego ładowania na statek, w czasie gdy istnieje dostęp do towaru a stwierdzone usterki i ewent. ich usunięcie nie powodują dodatkowych trudności.

